

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de konuşulan ve yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olan dillerin mevcut durumunun tespit edilmesi, bu dillerin kültürel miras olarak korunması ve anadilinde eğitim hakkı bağlamında anayasal ve idari çözüm yollarının geliştirilmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince bir **Meclis Araştırması** açılmasını arz ve teklif ederim. 23.02.2026

Perihan KOCA
Mersin Milletvekili

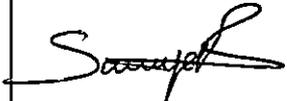
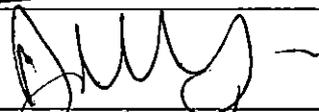
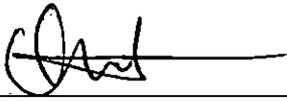
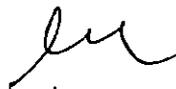
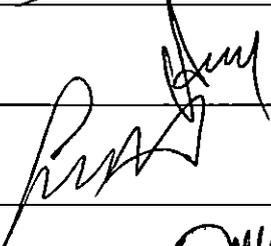
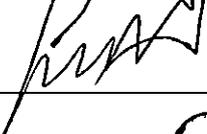
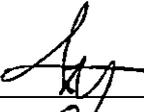
GEREKÇE

Her yıl 21 Şubat’ta kutlanan Dünya Anadili Günü, kökenini trajik ama onurlu bir direnişten almaktadır. 1952 yılında o dönemki Pakistan’ın bir parçası olan Bangladeş’te, Bengalce’nin resmi dil olarak tanınması için sokağa çıkan üniversite öğrencilerinin polis kurşunuyla katledilmesi, dünya dil tarihinin dönüm noktalarından biridir. UNESCO, 1999 yılında bu direnişi onurlandırmak ve dillerin yok oluşuna dikkat çekmek amacıyla 21 Şubat’ı "Dünya Anadili Günü" ilan etmiştir.

Ancak bugün Türkiye’de durum, bu uluslararası farkındalığın gerisinde seyretmektedir. UNESCO Verilerine göre Türkiye’de konuşulan 30’u aşkın dilden 18’i yok olma tehdidi altındadır. Geçmişte yok olan dillere örnek vermek gerekirse, 1992’de son konuşuyla birlikte toprağa verilen Ubıhça ile artık "ölü diller" listesinde yer alan Mlahso ve Kapadokya Yunancası, bu dil kırımının en acı kanıtlarıdır.

Bilindiği gibi bir dilin yaşaması, o dilde rüya görülmesine, şarkı söylenmesine ve en önemlisi o dilde eğitim alınmasına bağlıdır. Türkiye’de anadilinde eğitimin yokluğu; Kürtçe, Arapça, Lazca, Hemşince, Abazaca ve Süryanice gibi dillerin kuşaklar arası aktarımını koparmaktadır. Bir dil kaybolduğunda, o dile özgü düşünme biçimleri, binlerce yıllık sözlü gelenek ve toplumsal hafıza da silinmektedir.

Anadilini bir insan hakkı olarak anayasal güvenceye kavuşturmak ve bu toprakların çok dilli karakterini yasal statüyle koruma altına almak elzemdir. Bu bağlamda yok olma tehlikesi altında olan dillerin araştırılması ve yaşatılması amacıyla bir meclis araştırması açılması gerekmektedir.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	